

УДК 339:336.221:657.44(4)(477)

Б. В. Трохимець,
аспірант, асистент кафедри обліку та оподаткування,
Національний університет біоресурсів та природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-0363-4427>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.10.525

ДОСВІД КРАЇН ЄС В ОПОДАТКУВАННІ ПРИБУТКУ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

B. Trokhymets,
Postgraduate student, Assistant Teacher of Department of Accounting
and Taxation at National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

THE EU EXPERIENCE IN TAXATION OF CONTROLLED FOREIGN COMPANY INCOME AND PROSPECTS FOR ITS IMPLEMENTATION IN UKRAINE

У статті наводиться порівняльний аналіз підходів до оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній (КІК) у країнах ЄС та здійснюється оцінка спектив імплементації цього досвіду в Україні в умовах євроінтеграції. Актуальність дослідження зумовлена широким контекстом трансформації міжнародного податкового середовища та посиленням вимог до прозорості фінансових потоків, вираженим, зокрема, у запровадженні автоматичного обміну інформацією за стандартом CRS (Common Reporting Standard).

У ході наукового дослідження було застосовано порівняльно-правовий метод, кластерний аналіз, методи систематизації та узагальнення даних за юрисдикціями Європейського Союзу. Також застосовувався комплексний методичний метод, завдяки чому вдалося забезпечити об'єктивність отриманих результатів та їх релевантність до сучасних економічних проблем.

Проведене дослідження виявило функціонування чотирьох кластерів моделей оподаткування КІК у країнах ЄС: конкурентні відкриті юрисдикції, зрілі системи з жорсткими правилами, напівпериферійні системи та специфічні випадки. Аналіз вітчизняного законодавства дозволяє дійти висновку, що стаття 39⁹ ПКУ лише частково відповідає вимогам Директиви ATAD, зокрема, через деяку невизначеність поняття "фактичний контроль", відсутність механізмів корекції гібридних невідповідностей та неузгодженість переліку юрисдикцій з відповідним реєстром ЄС. У статті окреслено основні відмінності між українським законодавством і європейськими стандартами оподаткування прибутку КІК.

Гармонізація правил оподаткування прибутку КІК в Україні до європейських стандартів є критичною умовою виконання зобов'язань у межах Ukraine Facility та просування в переговорах щодо членства в ЄС. За результатами дослідження пропонується низка законодавчих, інституційних та технологічних заходів для вдосконалення системи оподаткування прибутку КІК в Україні з урахуванням дії воєнного стану та євроінтеграційних вимог, встановлених до України. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності податкового адміністрування та зниженню ризиків агресивного податкового планування. Запропоновані рекомендації створюють наукове підґрунтя для реформування фіскальної політики України в частині протидії розмиванню податкової бази.

This article presents a comparative analysis of approaches to the taxation of profits of controlled foreign companies (CFCs) in EU countries and assesses the prospects for implementing this experience in Ukraine in the context of European integration. The relevance of the study stems from the broader context of the transformation of the international tax environment and the tightening of requirements for transparency of financial flows, reflected, in particular, in the introduction of automatic exchange of information under the CRS (Common Reporting Standard).

The study employed a comparative legal approach, cluster analysis, and methods for systematizing and summarizing data across European Union jurisdictions. A comprehensive methodological approach was also applied, ensuring the objectivity of the results and their relevance to contemporary economic challenges.

The study revealed the existence of four clusters of CFC taxation models in EU countries: competitive open jurisdictions, mature systems with strict rules, semi-peripheral systems, and specific cases. An analysis of domestic legislation leads to the conclusion that Article 39² of the Tax Code of Ukraine only partially complies with the requirements of the ATAD Directive, in particular due to some ambiguity in the concept of "effective control," the absence of mechanisms to address hybrid mismatches, and inconsistencies between the list of jurisdictions and the corresponding EU register. The article outlines the main differences between Ukrainian legislation and European standards for CFC profit taxation.

Harmonizing CFC profit taxation rules in Ukraine with European standards is a critical condition for fulfilling obligations under the Ukraine Facility and making progress in EU accession negotiations. Based on the study's findings, a series of legislative, institutional, and technological measures are proposed to improve the CFC profit taxation system in Ukraine, taking into account the state of martial law and the European integration requirements imposed on Ukraine. The implementation of the proposed measures will contribute to enhancing the efficiency of tax administration and reducing the risks of aggressive tax planning. The proposed recommendations provide a scientific basis for reforming Ukraine's fiscal policy regarding the prevention of tax base erosion.

Ключові слова: контрольована іноземна компанія, оподаткування прибутку, компанія-нерезидент, план BEPS, міжнародне оподаткування.

Key words: controlled foreign company, corporate income taxation, non-resident company, BEPS Action Plan, international taxation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Проблема протидії ухеленню від оподаткування через використання компаній, зареєстрованих в іноземних юрисдикціях, набуває особливого значення в умовах глобалізації та цифровізації економіки. Одним із найпоширеніших інструментів податкової оптимізації є використання контрольованих іноземних компаній (КІК) — компаній, які перебувають під контролем резидентів інших юрисдикцій (контролерів КІК). Якщо прибуток КІК не розподіляється на користь контролерів КІК, то країна резидентства контролера КІК не зможе претендувати на оподаткування такого прибутку. Особливо це актуально за умови, якщо КІК зареєстровано у низькоподаткових юрисдикціях або у т. зв. низькоподаткових організаційно-правових формах.

Країни Європейського Союзу імплементують правила КІК відповідно до Директиви ATAD 2016/1164 від 12.07.2016 (Директива ATAD) [7] та рекомендацій OECD BEPS, спрямованих на запобігання ерозії податкової бази та переміщенню прибутку до низькоподаткових юрисдикцій.

Оподаткування КІК є невід'ємною складовою євроінтеграційних вимог до країн-кандидатів у члени ЄС. Для України це питання набуло особливої актуальності після отримання статусу кандидата у 2022 році, оскільки гармо-

нізація з *acquis communautaire*, зокрема імплементація Директиви ATAD та стандартів BEPS, визнана ЄС критичною умовою відкриття податкових переговорних глав у межах Кластера 3 "Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток" [1].

Невиконання відповідних вимог вже спричинило блокування траншу в обсязі близько 2 млрд євро із загального пакету Ukraine Facility у 2025 році. Це засвідчує не лише регуляторну, а й фінансово-економічну критичність проблеми для держави [8]. Водночас національне законодавство, зосереджене переважно у статті 39² ПКУ [16], залишається лише частково узгодженим із вимогами ЄС, а унікальний контекст — поєднання воєнного стану, обмеженої спроможності ДПС та міжнародних фінансових зобов'язань — унеможливує просте копіювання європейських моделей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і практичним аспектам оподаткування КІК присвячено значну кількість наукових праць. Міжнародні стандарти у цій сфері закріплені у звіті ОЕСР щодо Action 3 BEPS [2], а також у Директиві ATAD [7]. Порівняльний аналіз правил КІК у різних юрисдикціях (країни ЄС, Південної Америки, Азії, Австралія та Нова Зеландія) представлено у колективній монографії за редакцією G. Kofler [21].

Вплив правил КІК на результативність бізнесу досліджували Overesch M., Schindler D., Wamser G. [22], а питання ефективності імплементації ATAD

у контексті Pillar Two — Kollruss T. [25]. Особливості гармонізації законодавства про КІК у Польщі вивчав Kuzniacki B. [27; 31], в Чехії — Foltyn J. [28], у країнах Балтії — Tvaronaviciene A. та ін. [20]. Для України аналіз відповідності національного законодавства вимогам АТАД здійснювали В. Король і О. Небильцова [3], Є. Козлов [4], Я. Олійник та ін. [5], а стан адміністрування та практики звітності КІК — О. Савка [23].

**ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ
(ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)**

Виходячи з аналізу зазначених публікацій, наразі відсутній порівняльний аналіз, що поєднував би кластерний аналіз моделей КІК у країнах ЄС із оцінкою перспектив імплементації відповідного досвіду в Україні в умовах воєнного стану та вимог Ukraine Facility.

**ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ
ДОСЛІДЖЕННЯ**

Правила оподаткування КІК у країнах ЄС формуються відповідно до Директиви АТАД (2016/1164) [7] та рекомендацій ОЕСР (Action 3 BEPS) [2]. Для порівняльного аналізу доцільно розглянути моделі Німеччини, Польщі, Франції та країн Балтії за трьома ключовими аспектами: визначення контролю, звільнення від оподаткування (safe harbours) та методики розрахунку оподатковуваного прибутку.

Директива АТАД визначає контроль як володіння щонайменше 50% капіталу, прав голосу або прибутку КІК. Водночас країни ЄС адаптують ці принципи з національними відмінностями. У Німеччині застосовується принцип "витягнутої руки" з аналізом функцій DEMPE (Development, Enhancement, Maintenance, Protection, Exploitation), що забезпечує ретельний контроль за транзакціями [17]. Польща застосовує тест економічної присутності ("substance"), який вимагає наявності фізичного офісу, персоналу та

активів у юрисдикції КІК [19]. Франція встановлює знижений поріг володіння часткою у статутному капіталі КІК у розмірі 5%, якщо понад 50% акцій КІК належать французьким підприємствам, що діють узгоджено [18]. Країни Балтії застосовують стандартний поріг у 50%, а Естонія вирізняється моделлю оподаткування лише розподіленого прибутку, що суттєво знижує адміністративне навантаження [20].

Директива АТАД дозволяє звільняти від оподаткування прибутку КІК, які здійснюють суттєву економічну діяльність або мають ефективну ставку не нижче ніж 50% від ставки в юрисдикції резидента (встановлення de minimis порогів для оподаткування). У Польщі винятки надаються для КІК з доходом нижче 2,5 млн євро, або якщо активні доходи становлять понад 75% загального доходу [19]. Латвія звільняють КІК з прибутком до 750 тис. євро або пасивним доходом до 75 тис. євро [30].

Методики розрахунку оподатковуваного прибутку поділяються на два основних підходи. Потоковий підхід (Німеччина, Франція) передбачає оподаткування прибутку КІК у поточному податковому періоді незалежно від розподілу дивідендів [7]. Атрибуційний підхід (Польща, країни Балтії) оподатковує лише частину прибутку КІК пропорційно частці володіння резидента [21]. Такий розподіл відображає різні фіскальні пріоритети: потоковий підхід максимізує надходження, тоді як атрибуційний зменшує навантаження на бізнес.

На основі даних Європейського податкового рейтингу 2024 року, сформованого організацією Tax Foundation Europe [26], проведено кластерний аналіз юрисдикцій за п'ятьма параметрами: рівень корпоративного податку, інвестиційні стимули, складність податкової системи, правила КІК та тип глобального мінімального податку. Оптимальним виявився поділ на чотири кластери.

Таблиця 1. Кластери моделей оподаткування КІК у країнах Європи

Кластер	Характеристика	Країни	Середня ставка корпоративного податку
Кластер 1: Конкурентні юрисдикції	Низькі ставки (13–15%), спрощені КІК з de minimis винятками	Ірландія, Кіпр, Люксембург, Естонія, Латвія, Литва, Угорщина	14,2%
Кластер 2: Зрілі системи	Високі/середні ставки (>20–25%), жорсткі КІК з IIR	Німеччина, Франція, Нідерланди, Швеція, Фінляндія, Данія	25,3%
Кластер 3: Напівпериферійні	Помірні ставки (15–20%), гібридний підхід до КІК	Польща, Чехія, Словаччина, Румунія, Іспанія, Португалія	19,1%
Кластер 4: Специфічні	Особливі режими, відмінні від загальноєвропейських	Швейцарія, Туреччина	21,5%

Джерело: власна розробка автора на основі [26].

Кластерний аналіз підтверджує, що ключовим питанням для податкової політики є не стільки ступінь жорсткості правил КІК, скільки загальна конфігурація податкової системи. Для України найбільш оптимальною є стратегія поєднання елементів кластеру 3 (Польща, Чехія, Словаччина) — помірні ставки, поступове впровадження IIR (Income Inclusion Rule) — правил включення доходу для транснаціональних компаній з окремими рисами кластеру 1, де de minimis пороги знижують адміністративне навантаження на МСБ.

Стаття 39² ПКУ [16], введена в дію з 1 січня 2022 року, передбачає включення прибутку КІК до бази оподаткування контролюючої особи за ставкою 18% для юридичних осіб та 18% або 9% для фізичних осіб. Положення частково відповідають вимогам АТАД, проте мають суттєві прогалини.

Серед ключових проблем — недостатня чіткість законодавчого визначення "фактичного контролю", тоді як у Німеччині відповідний циркуляр Міністерства фінансів детально розкриває ознаки контролю через аналіз функцій DEMPE [17]. В Україні це створює широкий простір для суб'єктивних інтерпретацій з боку ДПС та правової невизначеності для платників. Практика показує, що ДПС наполягає на застосуванні порогу звільнення 2 млн євро до доходів, а не прибутку, що суттєво звужує коло суб'єктів, які можуть претендувати на звільнення [10].

Фінансові наслідки невідповідності є відчутними: у першому кварталі 2025 року невиконання Україною вимог АТАД призвело до блокування близько 2 млрд євро із траншу 4,5 млрд євро в межах Ukraine Facility [8]. Це підтверджує, що реформування системи КІК є не лише технічним завданням, а й умовою фінансової стабільності держави.

Порівняльний аналіз підходів країн-кандидатів вияв-

ляє характерні проблеми, що об'єднують їх з Україною.

Досвід цих країн засвідчує, що ІТ-рішення, як у Сербії, та ризик-орієнтований підхід, як у Словаччині, є найефективнішими інструментами для подолання інституційних обмежень. Водночас прямого копіювання моделей бути не може — кожна країна формує адаптивний шлях з урахуванням власного контексту.

Перспективи впровадження досвіду ЄС в Україні. Грунтуючись на проведеному аналізі, пропонуються такі пріоритетні напрями вдосконалення системи оподаткування КІК в Україні.

По-перше, нормативна гармонізація. Необхідно внести зміни до статті 39² ПКУ з метою: уточнення критеріїв фактичного контролю на основі DEMPE-аналізу; запровадження операційного тесту економічної присутності (офіс, персонал, активи) за прикладом Польщі [19] та Чехії [28]; встановлення de minimis порогів (прибуток до 750 тис. євро) за зразком Естонії [29] та Латвії [30]; законодавчого закріплення застосування порогу звільнення до прибутку, а не доходу.

По-друге, інституційна трансформація. Потрібно посилити інституційну спроможність ДПС через створення централізованого інформаційного хабу для обробки даних CRS, розбудову кадрового потенціалу за підтримки програм EU4PFM [6], а також модернізацію ІТ-інфраструктури для адміністрування цифрових транзакцій.

По-третє, функціональна інтеграція. Забезпечити повноцінну інтеграцію з міжнародними

Таблиця 2. Прогалини у законодавстві про КІК в Україні та рекомендації

Прогалина	Рекомендація	Приклад ЄС
Відсутність чітких критеріїв суттєвої економічної діяльності	Уточнити вимоги до фізичної присутності, персоналу та активів	Польща, Нідерланди
Обмежена імплементація гібридних невідповідностей	Розробити механізми корекції розбіжностей у класифікації	Німеччина
Негармонізованість переліку юрисдикцій	Синхронізувати перелік із реєстром Ради ЄС	Франція
Недостатня інтеграція з CRS	Створити централізований хаб для обробки даних CRS	Швеція, Фінляндія
Неоднозначний поріг звільнення (дохід vs прибуток)	Законодавчо закріпити застосування порогу до прибутку	Польща, Чехія

Джерело: власна розробка автора на основі [3; 23; 32—33].

Таблиця 3. Підходи країн-кандидатів до гармонізації правил КІК

Країна	Ключові механізми	Регуляторні бар'єри
Чорногорія	Поетапна імплементація, належне врядування	Фрагментація адміністрації, пріоритет непрямого оподаткування
Сербія	Цифровізація звітності (попередньо заповнені декларації)	Затримки ІТ-модернізації
Пн. Македонія	Спрощення звітності	Відсутність CRS, слабка інституційна спроможність
Туреччина	Податкові стимули для експортерів	Невідповідність CRS, відволікання ресурсів на кризові заходи
Молдова	Трансфертне ціноутворення, участь у BEPS	Слабка адміністрація, застаріла ІТ-інфраструктура

Джерело: власна розробка автора на основі [11—15].

механізмами обміну інформацією (CRS, CbCR), синхронізувати національний перелік низькоподаткових юрисдикцій з реєстром Ради ЄС та впровадити механізми альтернативного врегулювання спорів за зразком країн Балтії [20]. Особливо перспективною є підготовка до інтеграції з глобальним мінімальним податком (Pillar Two), що вимагає адаптації правил КІК до нових реалій у форматі поступового переходу, як у Польщі.

Впровадження зазначених заходів має враховувати обмеження воєнного часу. Тимчасове відтермінування штрафних санкцій за КІК, хоча й обґрунтоване обставинами, створює ризик зниження довіри до стабільності регулювання. Тому критично важливим є паралельне здійснення реформ навіть в умовах воєнного стану, що продемонстрував успішний досвід Польщі [33].

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведений аналіз дозволяє сформулювати такі висновки. По-перше, правила оподаткування КІК у країнах ЄС демонструють чотири моделі, найбільш релевантною для України є модель кластеру 3 (Польща, Чехія), що поєднує помірні ставки з поступовою імплементацією IIR. По-друге, стаття 39² ПКУ лише частково відповідає стандартам АТАД: основними прогалинами є невизначеність фактичного контролю, відсутність механізмів корекції гібридних невідповідностей та неузгодженість переліку юрисдикцій. По-третє, невідповідність АТАД призвела до реального фінансового збитку (блокування 2 млрд євро), що робить реформування КІК пріоритетом державної фінансової політики. По-четверте, перспективна модель для України має поєднувати нормативну гармонізацію (уточнення ст. 39² ПКУ), інституційну трансформацію (розбудова ДПС, CRS-хаб) та функціональну інтеграцію (синхронізація переліків юрисдикцій, Pillar Two). По-п'яте, впровадження реформ має враховувати воєнний контекст через тимчасові спрощення без шкоди для довгострокової гармонізації. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розробку конкретних законодавчих механізмів інтеграції правил КІК з вимогами Pillar Two та адаптацію тестів економічної присутності до умов цифрової економіки.

Література:

1. European Commission. EU-Ukraine Factsheet 2024. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

2. OECD. Designing Effective Controlled Foreign Company Rules: Action 3. OECD Publishing, 2015. URL: <https://www.oecd.org/tax/beps/designing-effective-CFC-rules-action3-final-report.pdf> (date of access: 29.07.2025).

3. Король В., Небильцова О. BEPS і *acquis communautaire*. Вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2020. № 73. С. 221—234.

4. Kozlov, Y. Overview of Compliance of Ukraine Tax Legislation with the Requirements of the EU Directives. Економіка розвитку систем. 2024. Vol. 6, No. 2. P. 123—129.

5. Олійник Я. В., Криштопа І. І., Ніколенко А. А., Воробей С. І. Реалізація заходів ОЕСР з питань боротьби з ухиленням від сплати податків: досвід ЄС. Економіка та підприємництво. 2023. № 51. С. 92—104.

6. Bridging Taxation Worlds: Ukraine's Path to Harmonize with the EU Tax Legislation (EU4PFM). 2025. URL: <https://eu4pfm.com.ua> (date of access: 29.07.2025).

7. Council Directive (EU) 2016/1164 of 12 July 2016 (ATAD). Official Journal of the European Union, L 193. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj/eng> (date of access: 29.07.2025).

8. bne IntelliNews. Ukraine risks € 2bn EU funding cut over unmet reform benchmarks. 2025. URL: <https://www.intellinews.com/ukraine-risks-2bn-eu-funding-cut-over-unmet-reform-benchmarks-eu-trade-relations-in-limbo-383084/> (date of access: 29.07.2025).

9. Council of the EU. EU list of non-cooperative jurisdictions for tax purposes. 2025. URL: <https://www.consilium.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

10. The tax office insists that a EUR 2 million CFC exemption threshold applies to revenues, not profits. Azola Legal / Global Compliance News, 2024. URL: <https://www.globalcompliance-news.com> (date of access: 29.07.2025).

11. European Commission. Montenegro 2024 Report. Brussels, 2024. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

12. European Commission. Serbia 2024 Report. Brussels, 2024. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

13. European Commission. North Macedonia 2024 Report. Brussels, 2024. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

14. European Commission. Turkiye 2024 Report. Brussels, 2024. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

15. European Commission. Republic of Moldova 2024 Report. Brussels, 2024. URL: <https://enlargement.ec.europa.eu> (date of access: 29.07.2025).

/enlargement.ec.europa.eu (date of access: 29.07.2025).

16. Податковий кодекс України, закон України № 2755-VI від 02.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 29.07.2025).

17. Administrative Principles Transfer Pricing, BMF circular dated 14 July 2021. International Transfer Pricing Journal, 2021, № 6.

18. Article 209 B. Code general des impots. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr> (date of access: 26.08.2025)

19. Poland: Corporate — Group taxation. PwC, 2025. URL: <https://taxsummaries.pwc.com/poland/corporate/group-taxation> (date of access: 26.08.2025)

20. Tvaronaviciene A., Kaminskiene N., Rone D., Uudekull R. Mediation in the Baltic States. Access to Justice in Eastern Europe, 2022, № 4 (16), p. 68—86.

21. Controlled Foreign Company Legislation / Ed. by Georg Kofler et al. Amsterdam: IBFD, 2020. 936 p.

22. Avi-Yonah R. S., Xu H. Evaluating BEPS. Erasmus Law Review, 2017, № 1, p. 3—11.

23. Савка О. П. Порівняльний аналіз правил КІК у США, Великій Британії, Польщі та Україні. Економіка. Фінанси. Право, 2025, № 2, с. 44—51.

24. Overesch M., Schindler D., Wamser G. Design and Consequences of CFC and GILTI Rules. CESifo Working Paper, 2024, № 11018.

25. Kollruss T. Efficiency of CFC taxation concerning hybrid instruments. Cogent Business & Management, 2025, № 12 (1).

26. Bray S., Mengden A. 2024 European Tax Policy Scorecard. Tax Foundation Europe, 2025. URL: <https://taxfoundation.org> (date of access: 26.08.2025).

27. Kuzniacki B. Implementing the ATAD's CFC Rules by Poland. EC Tax Review, 2018, № 27, p. 160-176.

28. Foltyn J. ATAD directive: The rules for taxation of CFC according to the ITA. Grant Thornton, 2025. URL: <https://www.grantthornton.cz> (date of access: 26.08.2025).

29. Rules against tax avoidance. Ministry of Finance of Estonia, 2025. URL: <https://www.fin.ee> (date of access: 26.08.2025).

30. Latvia Implements New CFC Rules from 2019. Orbitax, 2019. URL: <https://orbitax.com> (date of access: 26.08.2025).

31. Kuzniacki B. Tax Avoidance through Controlled Foreign Companies under EU Law. Accounting, Economics, and Law, 2017, № 7, p. 160—176.

32. OECD. Corporate Tax Statistics 2024. OECD Publishing, July 2024. URL: https://www.oecd.org/en/publications/corporate-tax-statistics-2024_9c27d6e8-en.html (date of access: 29.07.2025).

33. Council of the European Union. Taxation: member states update EU list of non-cooperative tax jurisdictions. Brussels, 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/02/18/taxation-member-states-update-eu-list-of-non-cooperative-tax-jurisdictions/> (date of access: 29.07.2025).

References:

1. European Commission. (2024), "EU-Ukraine Factsheet", available at: <https://enlargement.ec.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

2. OECD (2015), "Designing Effective Controlled Foreign Company Rules: Action 3", available at: <https://www.oecd.org/tax/beps/designing-effective-CFC-rules-action3-final-report.pdf> (Accessed 29.07.2025).

3. Korol, V. and Nebyltsova, O. (2020), "BEPS i acquis communautaire", Visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo, vol. 73, pp. 221—234.

4. Kozlov, Y. (2024), "Overview of Compliance of Ukraine Tax Legislation with the Requirements of the EU Directives", Ekonomika rozvytku system, Vol. 6, No. 2, pp. 123—129.

5. Oliinyk, Ya. V., Kryshchtopa, I. I., Nikolenko, L. A. and Vorobei, S. I. (2023), "Implementing OECD measures to combat tax evasion: EU experience", Ekonomika ta pidpriemnytstvo, vol. 51m pp. 92—104.

6. EU4PFM (2025), "Bridging Taxation Worlds: Ukraine's Path to Harmonize with the EU Tax Legislation", available at: <https://eu4pfm.com.ua> (Accessed 29.07.2025).

7. Official Journal of the European Union (2016), "Council Directive (EU) 2016/1164 of 12 July 2016 (ATAD)", available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj/eng> (Accessed 29.07.2025).

8. IntelliNews (2025), "Ukraine risks € 2bn EU funding cut over unmet reform benchmarks", available at: <https://www.intellinews.com/ukraine-risks-2bn-eu-funding-cut-over-unmet-reform-benchmarks-eu-trade-relations-in-limbo-383084/> (Accessed 29.07.2025).

9. Council of the EU (2025), "EU list of non-cooperative jurisdictions for tax purposes", available at: <https://www.consilium.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

10. Global Compliance News (2024), "The tax office insists that a EUR 2 million CFC exemption threshold applies to revenues, not profits. Azola

Legal", available at: <https://www.globalcompliance.com> (Accessed 29.07.2025).

11. European Commission (2024), "Montenegro 2024 Report", available at: <https://enlargement.ec.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

12. European Commission. Serbia 2024 Report. Brussels, 2024, available at: <https://enlargement.ec.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

13. European Commission (2024), "North Macedonia 2024 Report", available at: <https://enlargement.ec.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

14. European Commission (2024), "Turkiye 2024 Report", available at: <https://enlargement.ec.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

15. European Commission (2024), "Republic of Moldova 2024 Report", available at: <https://enlargement.ec.europa.eu> (Accessed 29.07.2025).

16. Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 29.07.2025).

17. International Transfer Pricing Journal (2021), "Administrative Principles Transfer Pricing, BMF circular dated 14 July 2021", vol. 6.

18. legifrance (2014), "Article 209 B. Code general des impots", available at: <https://www.legifrance.gouv.fr> (Accessed 26.08.2025).

19. PwC (2025), "Poland: Corporate — Group taxation", available at: <https://taxsummaries.pwc.com/poland/corporate/group-taxation> (Accessed 26.08.2025).

20. Tvaronaviciene, A., Kaminskiene, N., Rone, D. and Uudekull, R. (2022), "Mediation in the Baltic States", Access to Justice in Eastern Europe, vol. 4 (16), pp. 68—86.

21. Kofler, G. (2020), Controlled Foreign Company Legislation, IBFD, Amsterdam.

22. Avi-Yonah, R. S. and Xu, H. (2017), "Evaluating BEPS", Erasmus Law Review, vol. 1, pp. 3—11.

23. Savka, O. P. (2025), "Comparative analysis of CIC rules in the USA", Ekonomika. Finansy. Pravo, vol. 2, pp. 44—51.

24. Overesch, M., Schindler, D. and Wamser, G. (2024), "Design and Consequences of CFC and GILTI Rules", CESifo Working Paper, vol. 11018.

25. Kollruss, T. (2025), "Efficiency of CFC taxation concerning hybrid instruments", Cogent Business & Management, vol. 12 (1).

26. Bray, S. and Mengden, A. (2025), "2024 European Tax Policy Scorecard", Tax Foundation Europe, available at: <https://taxfoundation.org> (Accessed 26.08.2025).

27. Kuzniacki, B. (2018), "Implementing the ATAD's CFC Rules by Poland", EC Tax Review, vol. 27, pp. 160—176.

28. Foltyn, J. (2025), "ATAD directive: The rules for taxation of CFC according to the ITA", Grant Thornton, available at: <https://www.grantthornton.cz> (Accessed 26.08.2025).

29. Ministry of Finance of Estonia (2025), "Rules against tax avoidance", available at: <https://www.fin.ee> (Accessed 26.08.2025).

30. Orbitax (2019), "Latvia Implements New CFC Rules from 2019", available at: <https://orbitax.com> (Accessed 26.08.2025).

31. Kuzniacki, B. (2017), "Tax Avoidance through Controlled Foreign Companies under EU Law", Accounting, Economics, and Law, vol. 7, pp. 160—176.

32. OECD (2024), "Corporate Tax Statistics 2024", available at: https://www.oecd.org/en/publications/corporate-tax-statistics-2024_9c27d6e8-en.html (Accessed 29.07.2025).

33. Council of the European Union (2024), "Taxation: member states update EU list of non-cooperative tax jurisdictions", available at: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/02/18/taxation-member-states-update-eu-list-of-non-cooperative-tax-jurisdicti> (Accessed 29.07.2025).

Отримано редакцією журналу / Received: 06.05.26

Процеженовано / Revised: 13.05.26

Дата публікації / Published: 21.05.26

<https://nauka.com.ua>

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663